

Suvestinė redakcija nuo 2020-01-01 iki 2020-04-07

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [96-3519](#), i. k. 1041010ISTA0IX-2251

Nauja redakcija nuo 2020-01-01:

Nr. [XIII-2427](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-10-09, i. k. 2019-16065

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ ĮMONIŲ ĮSTATYMAS

2004 m. birželio 1 d. Nr. IX-2251
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtų juridinių asmenų, kitų organizacijų, kurių filialai ar atstovybės (toliau – juridinis asmuo ar jo padalinys) yra įsteigti Lietuvos Respublikoje ir kuriems vadovaujantis šiuo įstatymu suteiktas socialinės įmonės ar neįgaliųjų socialinės įmonės statusas, su šiuo statusu susijusias teises ir pareigas, šio statuso įgijimo sąlygas ir panaikinimo pagrindus ir tvarką, apibrėžia socialinėse įmonėse įdarbinamų asmenų tikslines grupes, nustato darbo santykių socialinėse įmonėse ypatumus, reglamentuoja valstybės pagalbos skyrimą ir jos mokėjimą socialinėms įmonėms.

2. Šio įstatymo nuostatos yra suderintos su šio įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

3. Kai šiame įstatyme vartojama sąvoka „socialinė įmonė“, ta norma yra bendroji, taikoma ir neįgaliųjų socialinėms įmonėms, o kai norma yra specialioji, taikoma tik neįgaliųjų socialinėms įmonėms, tada vartojama sąvoka „neįgaliųjų socialinės įmonės“.

4. Šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme ir Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme.

2 straipsnis. Socialinių įmonių veiklos tikslas

Socialinių įmonių veiklos tikslas – įdarbinant šiame įstatyme nurodytoms tikslinėms grupėms priklausančius asmenis, kurių darbingumas sumažėjo dėl negalios, amžiaus ar ilgalaikio nedarbo, negalinčius lygiomis sąlygomis konkuruoti darbo rinkoje, skatinti šių asmenų grįžimą į darbo rinką, jų socialinę integraciją ir mažinti jų socialinę atskirtį.

3 straipsnis. Socialinė įmonė ir neįgalųjų socialinė įmonė

1. Socialinė įmonė – šio įstatymo nustatyta tvarka socialinės įmonės statusą įgijęs juridinis asmuo ar jo padalinys, kuriame socialinėse įmonėse įdarbinamų asmenų tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų yra ne mažiau, negu nustatyta šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 2 punkte.

2. Neįgalųjų socialinė įmonė – šio įstatymo nustatyta tvarka neįgalųjų socialinės įmonės statusą įgijęs juridinis asmuo ar jo padalinys, kuriame socialinėse įmonėse įdarbinamų asmenų tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų yra ne mažiau, negu nustatyta šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 2 punkte.

4 straipsnis. Socialinėse įmonėse įdarbinamų asmenų tikslinės grupės

1. Pagal šį įstatymą remiamas asmenų, kurie priklauso bent vienai iš šių tikslinių grupių, įdarbinimas socialinėse įmonėse:

1) neįgalieji, turintys sunkų neįgalumo lygį, arba neįgalieji, kuriems nustatytas neviršijantis 25 procentų darbingumo lygis, registruoti Užimtumo tarnyboje prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) bedarbiais, arba neįgalieji, kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, registruoti Užimtumo tarnyboje pensinio amžiaus asmenimis;

2) neįgalieji, turintys vidutinį neįgalumo lygį, arba neįgalieji, kuriems nustatytas 30–40 procentų darbingumo lygis, registruoti Užimtumo tarnyboje bedarbiais, arba neįgalieji, kuriems nustatytas vidutinių specialiųjų poreikių lygis, registruoti Užimtumo tarnyboje pensinio amžiaus asmenimis;

3) neįgalieji, turintys lengvą neįgalumo lygį, arba neįgalieji, kuriems nustatytas 45–55 procentų darbingumo lygis, registruoti Užimtumo tarnyboje bedarbiais, arba neįgalieji, kuriems nustatytas nedidelių specialiųjų poreikių lygis, registruoti Užimtumo tarnyboje pensinio amžiaus asmenimis;

4) vyresni kaip 50 metų asmenys, registruoti Užimtumo tarnyboje bedarbiais;

5) ilgalaikiai bedarbiai, kurių nedarbo trukmė nuo įsiregistravimo Užimtumo tarnyboje dienos yra ilgesnė kaip 2 metai.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija tikslinių grupių asmenų įdarbinimo tikslu teikia informaciją apie Užimtumo tarnyboje įregistruotus šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms tikslinėms grupėms priklausančius asmenis, jų sutikimu, jos pageidaujančiam juridiniam asmeniui ar jo padaliniui, siekiančiam įdarbinti tikslinių grupių asmenis. Asmens duomenys, patvirtinantys darbuotojų priklausymą tikslinėms grupėms, yra teikiami 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB

(Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) nustatyta tvarka.

3. Šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodyti asmenys tikslinėms grupėms priskiriami neterminuotai.

4. Šio straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktuose nurodyti asmenys tikslinėms grupėms priskiriami 6 mėnesius po to, kai pirmą kartą įsidarbino socialinėje įmonėje.

5 straipsnis. Darbo santykių ypatumai

1. Darbo santykius socialinėje įmonėje nustato Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, šis ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai, Europos Sąjungos teisės aktai, Vyriausybės nutarimai, kiti teisės aktai.

2. Tuo atveju, kai šalių susitarimu su darbuotoju, priklausančiu tikslinei grupei, sudaroma terminuota darbo sutartis, ji negali būti sudaroma trumpesniam negu 6 mėnesių laikotarpiui. Sudarant darbo sutartis su tikslinei grupei priklausančiais asmenimis, negali būti sulygstama dėl išbandymo.

3. Darbuotojo, priklausančio tikslinei grupei, priėmimas į darbą negali būti pagrindas atleisti kitą tikslinei grupei priklausančią asmenį ar kitą toje socialinėje įmonėje dirbantį darbuotoją.

II SKYRIUS

SOCIALINĖS ĮMONĖS TEISĖS IR SOCIALINĖS ĮMONĖS, JOS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS PAREIGOS

6 straipsnis. Socialinės įmonės teisės

Socialinė įmonė turi teisę:

- 1) gauti iš Vyriausybės įgaliotos institucijos turimą informaciją apie Užimtumo tarnyboje įregistruotus tikslinėms grupėms priklausančius asmenis ir atlikti jų atranką prieš priimdama į darbą;
- 2) gauti valstybės pagalbą pagal šį įstatymą ir pagal Reglamentą (ES) Nr. 651/2014;
- 3) gauti paramą pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą.

7 straipsnis. Socialinės įmonės, jos vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos

1. Socialinė įmonė privalo:

- 1) įdarbinti ne mažiau negu šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tikslinėms grupėms priklausančių asmenų;
- 2) atsidaryti specialią socialinės įmonės sąskaitą, esančią Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje veikiančioje kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų

įstaigoje, valstybės pagalbai gauti;

3) šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytoms tikslinėms grupėms priklausantiems asmenims priskaičiuotą darbo užmokestį mokėti atlikdama mokėjimo pavedimą;

4) įgyvendinti priemones, skirtas asmenų, priklausančių tikslinėms grupėms, darbiniais ir socialiniams įgūdžiams lavinti ir socialinei integracijai pagal tikslinėms grupėms priklausančių asmenų darbinių ir socialinių įgūdžių lavinimo ir socialinės integracijos priemonių planą pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytą struktūrą, ir, atsižvelgusi į šio straipsnio 4 dalyje nurodytus rodiklių kriterijus, iki einamųjų metų gruodžio 1 dienos Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikti kitų kalendorinių metų tikslinėms grupėms priklausančių asmenų darbinių ir socialinių įgūdžių lavinimo ir socialinės integracijos priemonių planą pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytą struktūrą;

5) sąžiningai naudotis teisės aktų suteiktomis teisėmis ir lengvatomis;

6) naudoti gautas valstybės pagalbos lėšas tik šio įstatymo 2 straipsnyje nurodytu tikslu;

7) sudaryti sąlygas Vyriausybės įgaliotai institucijai Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka atlikti socialinių įmonių veiklos priežiūrą;

8) saugoti asmens duomenis, patvirtinančius darbuotojų priklausymą tikslinėms grupėms, ir užtikrinti jų saugumą, taip pat kas mėnesį iki kito mėnesio 15 dienos pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai ataskaitas, kuriose pateikiama informacija apie tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų skaičių, jų dalį iš visų socialinės įmonės darbuotojų;

9) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka kas ketvirtį iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 25 dienos, o metams pasibaigus – iki kitų einamųjų metų kovo 1 dienos pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai Socialinių įmonių ataskaitų apie iš visų šaltinių gautą ir panaudotą valstybės pagalbą teikimo tvarkos apraše nurodytą iš visų šaltinių gautos ir panaudotos valstybės pagalbos ataskaitą ir iki kitų einamųjų metų liepos 1 dienos – pelno panaudojimo socialinės įmonės veiklos tikslams, susijusiems su socialinėse įmonėse įdarbinamų asmenų tikslinių grupių grįžimo į darbo rinką ir jų socialinės integracijos skatinimu, socialinės atskirties mažinimu, ataskaitą;

10) Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikti socialinės įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinius, jeigu sudaryti metinių finansinių ataskaitų rinkinius prievolė yra nustatyta Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme ar socialinės įmonės steigimo dokumentuose ir jeigu šių duomenų nėra Juridinių asmenų registre;

11) likus 2 mėnesiams iki Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytos formos pažymos apie planuojamą valstybės pagalbos lėšų poreikį ir numatomas vykdyti veiklas 36 mėnesių laikotarpiu galiojimo laikotarpio pabaigos, pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai naują Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytos formos pažymą apie planuojamą valstybės pagalbos lėšų poreikį ir

numatomas vykdyti veiklas, kurioje nurodomas valstybės pagalbos lėšų poreikis ir numatomos vykdyti veiklos 36 mėnesių laikotarpiu, pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytą struktūrą;

12) per kalendorinius metus gauti pajamų iš veiklos, kuri nėra įtraukta į socialinių įmonių neremtinų veiklos rūšių sąrašą, kurį tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija; šios pajamos negali būti mažesnės negu per kalendorinius metus suteikta valstybės pagalba;

13) duomenis apie gautą valstybės pagalbą saugoti 10 metų.

2. Socialinė įmonė privalo nebūti pripažinta kalta dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo, dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikaltimo padarymo ir socialinės įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo, kuris, vadovaudamasis Darbo kodekso 21 straipsnio 5 dalimi, įgyvendina darbdavio teises ir pareigas darbuotojui (toliau – įgaliotas asmuo), privalo dėl minėtų nusikalstamų veikų neturėti neišnykusio ar nepanaikinto teistumo. Socialinė įmonė, jos vadovas ar jo įgaliotas asmuo privalo nebūti pripažinti kaltais dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo padarymo, kai nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nėra praėję 3 metai.

3. Socialinės įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo per paskutinius vienus metus iki kreipimosi dėl socialinės įmonės statuso suteikimo dienos pagal Užimtumo įstatymą įsigaliojusiu sprendimu nebuvo baustas už nelegalų darbą arba nebuvo paskirta bauda už padarytą administracinį nusižengimą, numatytą Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 95 straipsnyje, arba nebuvo paskirta bauda už Administracinių nusižengimų kodekso 96, 97, 99, 100 ir 150 straipsniuose numatytą administracinį nusižengimą, padarytą pakartotinai. Pakartotinis administracinis nusižengimas suprantamas taip, kaip tai nustatyta Administracinių nusižengimų kodekso 40 straipsnyje.

4. Socialinė įmonė privalo parengti tikslinėms grupėms priklausančių asmenų darbinių ir socialinių įgūdžių lavinimo ir socialinės integracijos priemonių planą pagal šiuos rodiklių kriterijus:

1) per kalendorinius metus į darbinių ir socialinių įgūdžių lavinimo ir socialinės integracijos priemones įtraukti ne mažiau kaip 90 procentų tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų;

2) parinkti darbinių ir socialinių įgūdžių lavinimo ir socialinės integracijos priemones pagal tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų profesinę kvalifikaciją, darbo patirtį, motyvaciją dirbti ir įsitraukti į bendruomenės gyvenimą, bet ne mažiau kaip po dvi darbinių ir socialinių įgūdžių lavinimo priemones ir ne mažiau kaip po dvi socialinės integracijos priemones kalendorinių metų laikotarpiui.

III SKYRIUS

SOCIALINĖS ĮMONĖS STATUSO ĮGIJIMAS IR PANAIKINIMAS

8 straipsnis. Socialinės įmonės statuso įgijimas

1. Socialinės įmonės statusą juridiniam asmeniui ar jo padaliniui jo prašymu Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka suteikia Vyriausybės įgaliota institucija. Prašymai suteikti socialinės įmonės statusą priimami nuo einamųjų metų sausio 1 dienos iki rugsėjo 30 dienos.

2. Socialinės įmonės statusas suteikiamas, jeigu socialinės įmonės statuso siekiantis juridinis asmuo ar jo padalinys atitinka visas šias sąlygas:

1) Lietuvos Respublikoje įsteigto juridinio asmens ar jo padalinio steigimo dokumentuose yra nurodyti šio juridinio asmens ar jo padalinio veiklos tikslai, susiję su tikslinėms grupėms priklausančių asmenų įdarbinimu, jų darbinių ir socialinių įgūdžių lavinimu ir socialine integracija;

2) iš veiklos, įtrauktos į socialinių įmonių neremtinų veiklos rūšių sąrašą, kurį tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, gautos pajamos per praėjusius kalendorinius metus sudaro ne daugiau kaip 20 procentų visų šio juridinio asmens ar jo padalinio pajamų, taip pat juridinis asmuo ar jo padalinys nevykdo laikinojo įdarbinimo veiklos;

3) Vyriausybės įgaliotai institucijai yra pateikęs šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą planą;

4) socialinės įmonės statuso siekiantis juridinis asmuo ar jo padalinys ne mažiau kaip vienus metus iki prašymo suteikti socialinės įmonės statusą pateikimo dienos ir sprendimo dėl socialinės įmonės statuso suteikimo priėmimo dieną vykdė veiklas, numatytas pažymoje apie planuojamą valstybės pagalbos lėšų poreikį ir numatomas vykdyti veiklas, ir yra pateikęs Vyriausybės įgaliotai institucijai pažymą apie planuojamą valstybės pagalbos lėšų poreikį ir numatomas vykdyti veiklas 36 mėnesių laikotarpiu pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytą struktūrą;

5) socialinės įmonės statuso siekiančio juridinio asmens ar jo padalinio, kuris yra akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, nuosavas kapitalas yra ne mažesnis kaip pusė socialinės įmonės įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio;

6) socialinės įmonės statuso siekiantis juridinis asmuo ar jo padalinys ir socialinės įmonės statuso siekiančio juridinio asmens ar jo padalinio vadovas ar jo įgaliotas asmuo atitinka šio įstatymo 7 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas;

7) socialinės įmonės statuso siekiantis juridinis asmuo ar jo padalinys nėra įsiskolinęs savo darbuotojams, neturi neatidėtų įsiskolinimų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir (ar) savivaldybių biudžetams;

8) socialinės įmonės statuso siekiančiam juridiniam asmeniui ar jo padaliniui nėra iškelta bankroto byla, jis nėra likviduojamas, nėra priimtas kreditorių susirinkimo nutarimas bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka;

9) socialinės įmonės statuso siekiantis juridinis asmuo ar jo padalinys nėra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, profesinė sąjunga, religinė bendruomenė (bendrija) ar asociacija.

3. Socialinės įmonės statusas nesuteikiamas, jeigu:

1) pateikti ne visi ar neišsamiai užpildyti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame Socialinės įmonės statuso suteikimo juridiniams asmenims tvarkos apraše nustatyti dokumentai suteikti socialinės įmonės statusą, patvirtinantys šio straipsnio 2 dalyje nurodytas sąlygas, ir juridinis asmuo ar jo padalinys ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo informacijos apie nustatytus trūkumus gavimo dienos nepateikė trūkstamų dokumentų ar jų išsamiai neužpildė;

2) šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytas planas neatitinka šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nustatytų rodiklių kriterijų ar Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytos struktūros ir juridinis asmuo ar jo padalinys šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka neištaisė šio plano trūkumų;

3) socialinės įmonės statuso siekiantis juridinis asmuo ar jo padalinys apie save pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis;

4) socialinės įmonės statuso siekiantis juridinis asmuo ar jo padalinys neatitinka bent vienos šio straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos;

5) socialinės įmonės statuso siekiantis juridinis asmuo ar jo padalinys neatitinka šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nustatytų sąlygų.

4. Jeigu socialinės įmonės statusas nesuteikiamas, tas pats juridinis asmuo ar jo padalinys gali iš naujo kreiptis dėl socialinės įmonės statuso suteikimo ne anksčiau kaip po 3 mėnesių nuo dienos, kurią buvo priimtas sprendimas nesuteikti socialinės įmonės statuso. Atsisakius suteikti socialinės įmonės statusą du kartus iš eilės, tas pats juridinis asmuo ar jo padalinys gali iš naujo kreiptis dėl socialinės įmonės statuso suteikimo ne anksčiau kaip po 12 mėnesių nuo antro sprendimo nesuteikti socialinės įmonės statuso priėmimo dienos.

5. Jeigu socialinės įmonės statusas buvo panaikintas šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–15 punktuose nurodytais pagrindais, tas pats juridinis asmuo ar jo padalinys gali iš naujo kreiptis dėl socialinės įmonės statuso suteikimo ne anksčiau kaip po 12 mėnesių nuo sprendimo panaikinti socialinės įmonės statusą priėmimo dienos.

6. Jeigu socialinės įmonės statusas buvo panaikintas šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–15 punktuose nurodytais pagrindais ir socialinės įmonės statuso siekiantis juridinis asmuo ar jo padalinys šio įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka buvo pranešęs Vyriausybės įgaliotai institucijai apie šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 2–15 punktuose nurodytų aplinkybių atsiradimą, tas pats juridinis asmuo ar jo padalinys gali iš naujo kreiptis dėl socialinės įmonės statuso suteikimo ne anksčiau kaip po 3 mėnesių nuo sprendimo panaikinti socialinės įmonės statusą priėmimo dienos.

9 straipsnis. Prašymo suteikti socialinės įmonės statusą nagrinėjimas

1. Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų išsamiai užpildytų dokumentų gavimo dienos išnagrinėja juridinio asmens ar jo padalinio pateiktą prašymą suteikti socialinės įmonės statusą ir priima sprendimą dėl socialinės įmonės statuso suteikimo ar nesuteikimo. Jeigu pateikti ne visi ar neišsamiai užpildyti Vyriausybės ar jos įgalios institucijos patvirtintame Socialinės įmonės statuso suteikimo juridiniams asmenims tvarkos apraše nustatyti dokumentai suteikti socialinės įmonės statusą, Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo dokumentų suteikti socialinės įmonės statusą gavimo dienos kreipiasi į socialinės įmonės statuso siekiantį juridinį asmenį ar jo padalinį, nurodydama, kokie trūkstami dokumentai turi būti pateikti. Trūkstami ar išsamiai užpildyti dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo informacijos apie nustatytus trūkumus gavimo dienos. Per nustatytą terminą nepateikus trūkstamų ar išsamiai užpildytų dokumentų, prašymas suteikti socialinės įmonės statusą nėra nagrinėjamas. Apie priimtą sprendimą dėl socialinės įmonės statuso suteikimo ar nesuteikimo arba apie priimtą sprendimą nenagrinėti prašymo suteikti socialinės įmonės statusą Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo informuoja juridinį asmenį ar jo padalinį.

2. Socialinės įmonės statusas suteikiamas neterminuotai.

3. Jeigu socialinės įmonės statusas nesuteikiamas, sprendime išdėstomi socialinės įmonės statuso nesuteikimo pagrindai ir nurodoma sprendimo apskundimo tvarka.

10 straipsnis. Socialinės įmonės pažymėjimas

1. Priėmus sprendimą suteikti socialinės įmonės statusą ar panaikinus neįgaliųjų socialinės įmonės statusą ir juridinio asmens ar jo padalinio prašymu suteikus socialinės įmonės statusą, juridiniam asmeniui ar jo padaliniui išduodamas socialinės įmonės pažymėjimas.

2. Priėmus sprendimą juridiniam asmeniui ar jo padaliniui suteikti neįgaliųjų socialinės įmonės statusą, jam išduodamas neįgaliųjų socialinės įmonės pažymėjimas.

11 straipsnis. Socialinės įmonės statuso panaikinimas

1. Socialinės įmonės statusas panaikinamas, jeigu:

- 1) socialinė įmonė pateikia prašymą panaikinti socialinės įmonės statusą;
- 2) socialinei įmonei iškelta bankroto byla, ji yra likviduojama, priimtas kreditorių susirinkimo nutarimas bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka;
- 3) socialinės įmonės iš veiklos, įtrauktos į socialinių įmonių neremtinų veiklos rūšių sąrašą, kurį tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, gautos pajamos per daugiau kaip 6 mėnesius iš

eilės per einamųjų metų laikotarpį sudaro daugiau kaip 20 procentų visų šio juridinio asmens ar jo padalinio pajamų, taip pat jeigu juridinis asmuo ar jo padalinys vykdo laikinojo įdarbinimo veiklą;

4) socialinė įmonė Vyriausybės įgaliotai institucijai nėra pateikusi šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyto plano;

5) socialinė įmonė daugiau kaip 6 mėnesius iš eilės per einamųjų metų laikotarpį neatitiko šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytos sąlygos;

6) Lietuvos Respublikoje įsteigto juridinio asmens ar jo padalinio steigimo dokumentuose šio juridinio asmens ar jo padalinio veiklos tikslai nėra susiję su tikslinėms grupėms priklausančių asmenų įdarbinimu, jų darbinių ir socialinių įgūdžių lavinimu ir socialine integracija;

7) socialinė įmonė nesilaiko įsipareigojimų pagal sutartį dėl subsidijų išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos;

8) akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės nuosavas kapitalas tapo mažesnis kaip pusė įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio;

9) socialinė įmonė yra pripažinta kalta dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymo, dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikaltimo padarymo ir socialinės įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą. Socialinė įmonė, jos vadovas ar jo įgaliotas asmuo yra pripažinti kaltais dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo padarymo, kai nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nėra praėję 3 metai;

10) socialinei įmonei per kalendorinius metus suteikta valstybės pagalba yra didesnė negu per kalendorinius metus jos gautos pajamos iš veiklos, kuri nėra įtraukta į socialinių įmonių neremtinų veiklos rūšių sąrašą, kurį tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija;

11) socialinė įmonė daugiau kaip 3 mėnesius iš eilės ar 3 mėnesius per kalendorinių metų laikotarpį nevykdė bent vienos iš šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2, 3, 5–11 ir 13 punktuose ar šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nustatytų pareigų;

12) gauta socialinių įmonių veiklos priežiūrą atliekančios Vyriausybės įgalios institucijos informacija, patvirtinanti, kad socialinė įmonė per Vyriausybės įgalios institucijos, atliekančios socialinių įmonių veiklos priežiūrą, nustatytą terminą neįvykdė įpareigojimų pašalinti patikrinimų metu nustatytų pažeidimų ir šių įpareigojimų neskundė Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka arba neįvykdė įpareigojimų pašalinti patikrinimų metu nustatytų pažeidimų per Vyriausybės įgalios institucijos, atliekančios socialinių įmonių veiklos priežiūrą, nustatytą terminą, kurie buvo apskūsti Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka, tačiau teismo sprendimu buvo pripažinti teisėtais;

13) socialinės įmonės vadovui ar jo įgaliotam asmeniui pagal Užimtumo įstatymą

įsigaliojusių sprendimų buvo paskirta bauda už nelegalų darbą arba buvo paskirta bauda už padarytą administracinį nusižengimą, numatytą Administracinių nusižengimų kodekso 95 straipsnyje, arba buvo paskirta bauda už Administracinių nusižengimų kodekso 96, 97, 99, 100 ir 150 straipsniuose numatytą administracinį nusižengimą, padarytą pakartotinai;

14) socialinė įmonė nevykdė šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje ir (ar) 27 straipsnyje nustatytų reikalavimų;

15) socialinė įmonė daugiau kaip 3 mėnesius iš eilės ar 3 mėnesius per kalendorinių metų laikotarpį yra įsiskolinusi savo darbuotojams, turi neatidėtų įsiskolinimų Valstybinio socialinio draudimo fondui, Privalomojo sveikatos draudimo fondui, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir (ar) savivaldybių biudžetams.

2. Socialinė įmonė privalo pranešti socialinės įmonės statusą suteikusiai Vyriausybės įgaliotai institucijai apie aplinkybes, kurioms atsiradus gali būti panaikinamas socialinės įmonės statusas, per 15 darbo dienų nuo jų atsiradimo ar sužinojimo apie jas dienos, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą atvejį.

3. Socialinė įmonė apie jai iškeltą bankroto bylą, priimtą sprendimą ją likviduoti arba priimtą kreditorių susirinkimo nutarimą bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka privalo pranešti socialinės įmonės statusą suteikusiai Vyriausybės įgaliotai institucijai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo teismo sprendimo iškelti bankroto bylą, sprendimo dėl jos likvidavimo arba kreditorių susirinkimo nutarimo bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka priėmimo dienos.

4. Sprendimą panaikinti socialinės įmonės statusą Vyriausybės įgaliota institucija priima ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo aplinkybių, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 2–15 punktuose, nustatymo dienos ar prašymo panaikinti socialinės įmonės statusą gavimo dienos.

5. Panaikinus neįgaliųjų socialinės įmonės statusą, juridiniam asmeniui ar jo padaliniui jo prašymu suteikiamas socialinės įmonės statusas, kai jis atitinka šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje ir 14 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytus reikalavimus.

12 straipsnis. Juridinių asmenų registro duomenys apie socialinę įmonę

1. Socialinės įmonės statusą suteikianti Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo suteikti ar panaikinti socialinės įmonės statusą priėmimo dienos apie tai praneša Juridinių asmenų registro tvarkytojui.

2. Juridinių asmenų registre nurodomi šie duomenys apie juridinį asmenį ar jo padalinį, įgijusį socialinės įmonės statusą:

- 1) juridinio asmens ar jo padalinio socialinės įmonės statusas;
- 2) socialinės įmonės statuso suteikimo data;
- 3) socialinės įmonės statuso panaikinimo data.

IV SKYRIUS

VALSTYBĖS PAGALBA SOCIALINĖMS ĮMONĖMS

13 straipsnis. Valstybės pagalbos socialinei įmonei rūšys

1. Socialinei įmonei gali būti skiriama šių rūšių valstybės pagalba:

- 1) subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms;
- 2) subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms įsteigti ir jų darbo priemonėms įsigyti;
- 3) subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms pritaikyti ir jų darbo priemonėms pritaikyti;
- 4) subsidija tikslinėms grupėms priklausantiems darbuotojams mokytis.

2. Be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų valstybės pagalbos rūšių, neįgaliųjų socialinei įmonei gali būti skiriama šių rūšių valstybės pagalba:

- 1) subsidija neįgalių darbuotojų darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti;
- 2) subsidija administravimo išlaidoms;
- 3) subsidija transporto išlaidoms;
- 4) subsidija asistento išlaidoms.

14 straipsnis. Sąlygos visų rūšių valstybės pagalbai gauti

1. Valstybės pagalba socialinei įmonei yra skiriama ir mokama, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

1) juridinis asmuo ar jo padalinys paraiškos gauti valstybės pagalbą pateikimo, sprendimo priėmimo laikotarpiu ir laikotarpiu, už kurį prašoma valstybės pagalbos, turi socialinės įmonės statusą arba neįgaliųjų socialinės įmonės statusą;

2) paraiškos gauti valstybės pagalbą pateikimo, sprendimo priėmimo laikotarpiu ir laikotarpiu, už kurį prašoma valstybės pagalbos, darbuotojai, priklausantys šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytoms tikslinėms grupėms, sudaro ne mažiau kaip 40 procentų metinio vidutinio sąrašuose esančių socialinės įmonės darbuotojų skaičiaus ir šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytoms tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų skaičius yra ne mažesnis kaip 4. Paraiškos gauti valstybės pagalbą pateikimo, sprendimo priėmimo laikotarpiu ir laikotarpiu, už kurį prašoma valstybės pagalbos, darbuotojai, priklausantys šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms, neįgaliųjų socialinėje įmonėje dirbantys ne mažiau kaip 80 darbo valandų per mėnesį, sudaro ne mažiau kaip 50 procentų metinio vidutinio sąrašuose esančių neįgaliųjų socialinės įmonės darbuotojų skaičiaus. Neįgalieji, kuriems nustatytas sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis arba neviršijantis 40 procentų darbingumo lygis, arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, neįgaliųjų socialinėje įmonėje sudaro ne mažiau kaip 40 procentų metinio vidutinio sąrašuose esančių darbuotojų skaičiaus ir šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3

punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų skaičius yra ne mažesnis kaip 4. Tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų dalis nuo vidutinio sąrašuose esančių darbuotojų skaičiaus apskaičiuojama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;

3) paraiškos gauti valstybės pagalbą pateikimo, sprendimo priėmimo laikotarpiu ir laikotarpiu, už kurį prašoma valstybės pagalbos, socialinė įmonė atitinka konkrečios subsidijos teikimą reglamentuojančio šio įstatymo straipsnio nuostatas;

4) paraiškos gauti valstybės pagalbą pateikimo ir sprendimo dėl valstybės pagalbos teikimo priėmimo metu Vyriausybės įgaliotoje institucijoje nesprenžiamas socialinės įmonės statuso panaikinimo klausimas;

5) teikdama paraišką gauti valstybės pagalbą ir mokėjimo prašymą gauti valstybės pagalbą, socialinė įmonė neturi įsiskolinimų savo darbuotojams ar neatidėtų įsiskolinimų Valstybinio socialinio draudimo fondui, Privalomojo sveikatos draudimo fondui, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir (ar) savivaldybių biudžetams;

6) Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytos formos pažymoje apie planuojamą valstybės pagalbos lėšų poreikį ir numatomas vykdyti veiklas socialinės įmonės nurodytas planuojamas valstybės pagalbos poreikis (pagal atskiras valstybės pagalbos socialinei įmonei rūšis) ir veiklos atitinka teikiamose paraiškose gauti valstybės pagalbą ir mokėjimo prašymuose gauti valstybės pagalbą nurodytą valstybės pagalbos poreikį ir veiklas;

7) paraiškos gauti valstybės pagalbą pateikimo, sprendimo priėmimo laikotarpiu ir laikotarpiu, už kurį prašoma valstybės pagalbos, socialinė įmonė vykdo šio įstatymo 7 straipsnyje nustatytas pareigas ir 5 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus;

8) socialinei įmonei ar jos vadovui, ar jo įgaliotam asmeniui nepradėtas ikiteisminis tyrimas dėl sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo, nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikaltimo, baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo;

9) visos socialinei įmonei skirtos valstybės pagalbos dydis neviršija šio įstatymo 25 straipsnyje nurodyto didžiausio leistino valstybės pagalbos dydžio;

10) neišduotas vykdomasis raštas iš socialinės įmonės išieškoti valstybės pagalbos lėšas remiantis Europos Komisijos sprendimu, pagal kurį valstybės pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su bendrąja rinka.

2. Valstybės pagalba socialinei įmonei neskiriama, kai netenkinami:

1) bent viena šio straipsnio 1 dalyje nurodyta sąlyga;

2) bent vienas šio įstatymo 23 straipsnio 6 dalyje nurodytas reikalavimas.

3. Atsisakius skirti valstybės pagalbą socialinei įmonei, socialinė įmonė gali iš naujo kreiptis dėl tos pačios rūšies valstybės pagalbos skyrimo ne anksčiau kaip po 3 mėnesių nuo dienos, kurią

buvo priimtas sprendimas neskirti valstybės pagalbos. Atsisakius skirti tos pačios rūšies valstybės pagalbą socialinei įmonei du kartus iš eilės, socialinė įmonė gali iš naujo kreiptis dėl tos pačios rūšies valstybės pagalbos skyrimo ne anksčiau kaip po 12 mėnesių nuo antro sprendimo neskirti valstybės pagalbos priėmimo dienos.

15 straipsnis. Subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms

1. Subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms yra skirta socialinės įmonės išlaidoms, susijusioms su tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų darbinį įgūdžių stoka, mažesniu jų darbo našumu ar ribotu darbingumu, kompensuoti.

2. Subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms mokama, kai socialinė įmonė įdarbina šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytus tikslinėms grupėms priklausančius asmenis.

3. Tikslinėms grupėms priklausančiams asmenims gali būti nustatytos mažesnės darbo normos, negu jos nustatytos analogišką darbą toje pačioje socialinėje įmonėje ar kitose panašiose įmonėse dirbantiems kitiems, nepriklausantiems socialinėse įmonėse įdarbinamų asmenų tikslinėms grupėms, asmenims, tačiau šių asmenų darbo užmokestis dėl nustatytų mažesnių normų ir mažesnio darbo našumo negali būti sumažintas.

4. Subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms yra skiriama, jeigu įdarbinus asmenis padidėja atitinkamos socialinės įmonės faktinis įdarbinimo metu sąrašuose esančių tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų skaičius, palyginti su vidutiniu sąrašuose esančių darbuotojų skaičiumi per praėjusius 12 kalendorinių mėnesių. Subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms taip pat skiriama, jeigu įdarbinus asmenis atitinkamos socialinės įmonės faktinis įdarbinimo metu sąrašuose esančių tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų skaičius, palyginti su vidutiniu sąrašuose esančių darbuotojų skaičiumi per praėjusius 12 kalendorinių mėnesių, nepadidėja dėl darbuotojų atleidimo Darbo kodekso 55, 56, 58 ar 60 straipsniuose nustatytais pagrindais.

5. Subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms apskaičiuojama procentais nuo kiekvienam socialinėje įmonėje dirbančiam asmenų tikslinei grupei priklausančiam darbuotojui tą mėnesį apskaičiuoto darbo užmokesčio, tačiau maksimalus dydis, nuo kurio skaičiuojama subsidija, neturi viršyti 1,5 tą mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų sumos.

6. Už kiekvieną šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausančių darbuotojų skiriama subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms sudaro 75 procentus šio straipsnio 5 dalyje nurodytos sumos.

7. Už kiekvieną šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausantį darbuotoją skiriama subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms sudaro 60 procentų šio straipsnio 5 dalyje nurodytos sumos.

8. Už kiekvieną šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3, 4 ir 5 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausantį darbuotoją skiriama subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms sudaro 50 procentų šio straipsnio 5 dalyje nurodytos sumos.

9. Atitinkamo mėnesio subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms nemokama, jeigu atitinkamo mėnesio socialinės įmonės darbuotojų, priklausančių tikslinėms grupėms, dalis yra mažesnė, negu nustatyta šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 2 punkte, padalijus metinį vidutinį sąrašuose esančių darbuotojų skaičių iš 12.

16 straipsnis. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms įsteigti ir jų darbo priemonėms įsigyti

1. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms įsteigti ir jų darbo priemonėms įsigyti yra skirta su darbo vietos įsteigimu neįgaliam darbuotojui ir darbo priemonių įsigijimu susijusioms socialinės įmonės išlaidoms kompensuoti.

2. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms įsteigti ir jų darbo priemonėms įsigyti skiriama, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

1) įsteigus darbo vietą, vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius padidėja, palyginti su vidutiniu sąrašuose esančių darbuotojų skaičiumi per praėjusius 12 kalendorinių mėnesių. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms įsteigti ir jų darbo priemonėms įsigyti taip pat skiriama, jeigu įdarbinus asmenis atitinkamos socialinės įmonės faktinis įdarbinimo metu sąrašuose esančių tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų skaičius, palyginti su vidutiniu sąrašuose esančių darbuotojų skaičiumi per praėjusius 12 kalendorinių mėnesių, nepadidėja dėl darbuotojų atleidimo Darbo kodekso 55, 56, 58 ar 60 straipsniuose nustatytais pagrindais;

2) įsteigtos darbo vietos bus išlaikytos ne trumpiau kaip 36 mėnesius, kai jose įdarbinti šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausantys asmenys, arba ne trumpiau kaip 12 mėnesių, kai jose įdarbinti šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausantys asmenys;

TAR pastaba. Socialinėse įmonėse iki 2019 m. gruodžio 31 d. įsteigtoms ar pritaikytoms darbo vietoms, kai jose dirba neįgalūs darbuotojai, kuriems nustatytas lengvas neįgalumo lygis arba 45–55 procentų darbingumo lygis, arba nedidelių specialiųjų poreikių lygis, Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 2 punkte ir 17 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytos sąlygos, kad įsteigtos ar pritaikytos darbo vietos turi būti išlaikytos ne trumpiau kaip 12 mėnesių, taikomos nuo 2020 m. sausio 1 d.

3) be Vyriausybės įgaliotos institucijos sutikimo nebus keičiamos įsteigtoje darbo vietoje įdarbintų šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausančių asmenų funkcijos ar darbovietė, nurodytos šių asmenų darbo sutartyse;

4) šio straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytos darbo priemonės nėra įsigyjamos iš su socialine įmone susijusių įmonių;

5) socialinės įmonės pateikta paraiška gauti subsidiją neįgalių darbuotojų darbo vietoms įsteigti ir jų darbo priemonėms įsigyti atitinka Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytus prioritetus kalendoriniams metams.

3. Socialinė įmonė, siekianti gauti subsidiją neįgalių darbuotojų darbo vietoms įsteigti ir jų darbo priemonėms įsigyti, prieš pasirašydama sutartį dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos, Vyriausybės įgaliotai institucijai turi pateikti sutartinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą – banko garantiją arba draudimo bendrovės laidavimo raštą (kartu su laidavimo draudimo polisu) – ne mažiau kaip 50 procentų pagal sutartį dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos darbo vietoms įsteigti skiriamos subsidijos sumos ne trumpesniam kaip 36 mėnesių nuo darbo vietų įsteigimo dienos laikotarpiui, kai steigiamos darbo vietos šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausantiems asmenims įdarbinti, arba ne trumpesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui, kai steigiamos darbo vietos šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausantiems asmenims įdarbinti.

4. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms įsteigti ir jų darbo priemonėms įsigyti gali būti skiriama šioms išlaidoms padengti:

1) neįgalių darbuotojų darbo procese naudojamiems darbo įrenginiams (mašinoms, aparatams, prietaisams, įrankiams, įtaisams) ar kitiems reikmenims, kurių reikia tik neįgaliam darbuotojui savo darbo funkcijoms atlikti, įsigyti ir montuoti (įrengti);

2) socialinės įmonės nuosavybės teise valdomų patalpų remontui, kurio reikia darbo vietoms įsteigti. Šios išlaidos pagal pateiktą sąmatą negali viršyti 50 procentų darbo vietai įsteigti prašomos subsidijos dydžio;

3) įsigytų darbo priemonių draudimui apmokėti;

4) šio straipsnio 8 dalyje nurodyto socialinės įmonės numatomo įsigyti turto vertinimui.

5. Subsidijos dydis neįgalaus darbuotojo, kuriam nustatytas 25 procentų neviršijantis darbingumo lygis, sunkus neįgalumo lygis arba didelių specialiųjų poreikių lygis, darbo vietai įsteigti ir jo darbo priemonėms įsigyti sudaro 80 procentų visų tam tikslui reikalingų išlaidų.

6. Subsidijos dydis neįgalaus darbuotojo, kuriam nustatytas 30–40 procentų darbingumo lygis, vidutinis neįgalumo lygis arba vidutinių specialiųjų poreikių lygis, darbo vietai įsteigti ir jo darbo priemonėms įsigyti sudaro 70 procentų visų tam tikslui reikalingų išlaidų.

7. Subsidijos dydis neįgalaus darbuotojo, kuriam nustatytas 45–55 procentų darbingumo lygis, lengvas neįgalumo lygis arba nedidelių specialiųjų poreikių lygis, darbo vietai įsteigti ir jo darbo priemonėms įsigyti sudaro 65 procentus visų tam tikslui reikalingų išlaidų.

8. Kai steigiant darbo vietą ketinama įsigyti naudotus darbo įrenginius ir kitus reikmenis, kuriems įsigyti socialinės įmonės nurodytos reikalingos išlaidos viršija 19,39 subsidijos skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydį arba kurie įsigijami steigiant daugiau kaip 5 darbo vietas, visų darbo įrenginiams ir kitiems reikmenims įsigyti reikalingų išlaidų dydis, pagal kurį skaičiuojama šio straipsnio 5, 6 ir 7 dalyse nurodyta subsidija, nustatomas pagal socialinės įmonės užsakymu turto vertintojo atlikto už subsidijos lėšas numatomo įsigyti turto vertinimo metu nustatytą darbo įrenginių ir kitų reikmenų vertę.

9. Subsidija neįgalaus darbuotojo darbo vietai įsteigti ir jo darbo priemonėms įsigyti negali būti didesnė kaip 31,03 subsidijos skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio.

10. Socialinė įmonė į atsilaisvinusią darbo vietą, kurioje dirbo šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ar 3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausantis darbuotojas ir kuriai įsteigti buvo skirta valstybės pagalba, per 30 darbo dienų nuo šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ar 3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausančio darbuotojo atleidimo dienos privalo priimti kitą šiai tikslinei asmenų grupei priklausančią asmenį.

11. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms įsteigti ir jų darbo priemonėms įsigyti turi būti panaudota ir su Vyriausybės įgaliota institucija sutartyje dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos nustatyta tvarka atsiskaityta iki kalendorinių metų gruodžio 15 dienos. Vyriausybės įgalios institucijos motyvuotu sprendimu šis terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų.

12. Paraiška gauti subsidiją neįgalių darbuotojų darbo vietoms įsteigti ir jų darbo priemonėms įsigyti teikiama ne daugiau kaip vieną kartą per metus.

13. Socialinė įmonė įsipareigoja įsteigtoje darbo vietoje įdarbinti neįgalų darbuotoją per sutartyje dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos nustatytą terminą.

17 straipsnis. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms pritaikyti ir jų darbo priemonėms pritaikyti

1. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms pritaikyti ir jų darbo priemonėms pritaikyti yra skirta su darbo vietos pritaikymu neįgaliam darbuotojui ir darbo priemonių pritaikymu susijusioms socialinės įmonės išlaidoms kompensuoti.

2. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms pritaikyti ir jų darbo priemonėms pritaikyti gali būti skiriama, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

1) pritaikytos darbo vietos bus išlaikytos ne trumpiau kaip 36 mėnesius, kai jose dirba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausančys asmenys, arba ne trumpiau kaip 12 mėnesių, kai jose dirba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies

3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausantys asmenys;

TAR pastaba. Socialinėse įmonėse iki 2019 m. gruodžio 31 d. įsteigtoms ar pritaikytoms darbo vietoms, kai jose dirba neįgalūs darbuotojai, kuriems nustatytas lengvas neįgalumo lygis arba 45–55 procentų darbingumo lygis, arba nedidelių specialiųjų poreikių lygis, Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 2 punkte ir 17 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytos sąlygos, kad įsteigtos ar pritaikytos darbo vietos turi būti išlaikytos ne trumpiau kaip 12 mėnesių, taikomos nuo 2020 m. sausio 1 d.

2) be Vyriausybės įgaliotos institucijos sutikimo nebus keičiamos pritaikytoje darbo vietoje dirbančių šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausančių asmenų funkcijos ar darbovietė, nurodytos šių asmenų darbo sutartyse;

3) šio straipsnio 3 dalyje nurodytos darbo vietai pritaikyti darbo priemonės nėra įsigyjamos iš su socialine įmone susijusių įmonių;

4) socialinės įmonės pateikta paraiška gauti subsidiją neįgalių darbuotojų darbo vietoms pritaikyti ir jų darbo priemonėms pritaikyti atitinka Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytus prioritetus kalendoriniams metams.

3. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms pritaikyti ir jų darbo priemonėms pritaikyti gali būti skiriama šioms išlaidoms padengti:

1) darbo procese naudojamiems specialioms įrenginiams (mašinoms, aparatams, prietaisams, įrankiams, įtaisams) ar kitiems specialioms reikmenims, kurių reikia neįgaliam darbuotojui savo darbo funkcijoms atlikti, projektuoti, gaminti, pirkti ir montuoti (įrengti);

2) papildomoms priemonėms neįgalių darbuotojų darbo vietoms pritaikyti ir jų darbo priemonėms pritaikyti.

4. Socialinė įmonė, siekianti gauti subsidiją neįgalių darbuotojų darbo vietoms pritaikyti ir jų darbo priemonėms pritaikyti, prieš pasirašydama sutartį dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos, Vyriausybės įgaliojimai institucijai turi pateikti sutartinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą – banko garantiją arba draudimo bendrovės laidavimo raštą (kartu su laidavimo draudimo polisu) – ne mažiau kaip 50 procentų pagal sutartį dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos darbo vietoms pritaikyti skiriamos subsidijos sumos ne trumpesniam kaip 36 mėnesių nuo darbo vietų pritaikymo dienos laikotarpiui, kai pritaikomos darbo vietos, kuriose dirba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausantys asmenys, arba ne trumpesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui, kai pritaikomos darbo vietos, kuriose dirba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausantys asmenys.

5. Subsidijos dydis neįgalaus darbuotojo, kuriam nustatytas 25 procentų neviršijantis darbingumo lygis ar sunkus neįgalumo lygis arba didelių specialiųjų poreikių lygis, darbo vietai pritaikyti ir jo darbo priemonėms pritaikyti sudaro 80 procentų visų tam tikslui reikalingų išlaidų.

6. Subsidijos dydis neįgalaus darbuotojo, kuriam nustatytas 30–40 procentų darbingumo lygis ar vidutinis neįgalumo lygis arba vidutinių specialiųjų poreikių lygis, darbo vietai pritaikyti ir jo darbo priemonėms pritaikyti sudaro 70 procentų visų tam tikslui reikalingų išlaidų.

7. Subsidijos dydis neįgalaus darbuotojo, kuriam nustatytas 45–55 procentų darbingumo

lygis ar lengvas neįgalumo lygis arba nedidelių specialiųjų poreikių lygis, darbo vietai pritaikyti ir jo darbo priemonėms pritaikyti sudaro 65 procentus visų tam tikslui reikalingų išlaidų.

8. Subsidija neįgalaus darbuotojo darbo vietai pritaikyti ir jo darbo priemonėms pritaikyti negali būti didesnė kaip 31,03 subsidijos skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio.

9. Socialinė įmonė į atsilaisvinusią darbo vietą, kurioje dirbo šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ar 3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausantis darbuotojas ir kuriai pritaikyti buvo skirta valstybės pagalba, per 30 darbo dienų nuo šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ar 3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausančio darbuotojo atleidimo dienos privalo priimti kitą šiai tikslinei grupei priklausančią asmenį.

10. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo vietoms pritaikyti ir jų darbo priemonėms pritaikyti turi būti panaudota ir su Vyriausybės įgaliota institucija sutartyje dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos nustatyta tvarka atsiskaityta iki kalendorinių metų gruodžio 15 dienos. Vyriausybės įgalios institucijos motyvuotu sprendimu šis terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų.

11. Paraiška gauti subsidiją neįgalių darbuotojų darbo vietoms pritaikyti ir jų darbo priemonėms pritaikyti teikiama ne daugiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus.

18 straipsnis. Subsidija tikslinėms grupėms priklausančioms darbuotojams mokyti

1. Siekiant kompensuoti socialinių įmonių išlaidas tikslinėms grupėms priklausančioms darbuotojams mokyti, šioms įmonėms gali būti skiriama subsidija. Šie mokymai turi būti skiriami socialinės įmonės veiklai reikalingai darbuotojų kvalifikacijai tobulinti.

2. Subsidija tikslinėms grupėms priklausančioms darbuotojams mokyti sudaro 60 procentų mokymo išlaidų. Ši subsidija gali būti padidinta 10 procentų, jeigu valstybės pagalba skiriama vidutinėms, mažoms ar labai mažoms įmonėms. Subsidija vienam tikslinei grupei priklausančiam darbuotojui mokyti negali viršyti 0,77 subsidijos skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio.

3. Subsidija tikslinėms grupėms priklausančioms darbuotojams mokyti gali būti panaudota šioms išlaidoms padengti:

1) mokytojų (auklėtojų, instruktorių) darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms už faktinį laiką, kai jie tiesiogiai dirba su tikslinėms grupėms priklausančiais darbuotojais, kurie mokosi;

2) mokytojų (auklėtojų, instruktorių) ir tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų, kurie mokosi, su jų mokymu susijusioms kelionėms;

3) mokymo priemonėms įsigyti;

4) darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms tikslinėms grupėms priklausantiems darbuotojams, kurie mokosi, apskaičiuotiems už jų mokymosi laiką.

4. Šio straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytų išlaidų bendra suma negali viršyti bendros šio straipsnio 3 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų išlaidų sumos.

5. Subsidija tikslinėms grupėms priklausantiems darbuotojams mokyti negali būti skiriama šioms išlaidoms padengti:

1) mokesčiui už studijas pagal studijų programas, įtrauktas į Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registrą;

2) mokesčiui už formalųjį profesinį mokymą;

3) mokesčiui už mokslą užsienio šalių mokymo įstaigose.

19 straipsnis. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti

1. Siekiant kompensuoti neįgaliųjų socialinių įmonių išlaidas kliūtims, susidarančioms dėl neįgalaus darbuotojo negalios ir trukdančioms darbuotojui patekti į darbo vietą ar įmonėje esančias poilsio patalpas, pašalinti, neįgaliųjų socialinėms įmonėms gali būti skiriama subsidija neįgalių darbuotojų darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti skiriama, jeigu socialinės įmonės pateikta paraiška gauti subsidiją neįgalių darbuotojų darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti atitinka Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytus prioritetus kalendoriniams metams.

2. Subsidijos neįgalių darbuotojų darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti dydis vienam neįgaliam darbuotojui negali būti didesnis kaip 4,65 subsidijos neįgalių darbuotojų darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio ir subsidija neįgalių darbuotojų darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti negali būti skiriama dažniau kaip kartą per 36 mėnesius.

3. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms išlaidoms kompensuoti už kiekvieną neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas sunkus neįgalumo lygis arba 25 procentų neviršijantis darbingumo lygis, arba didelių specialiųjų poreikių lygis, sudaro 80 procentų šių išlaidų sumos.

4. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms išlaidoms kompensuoti už kiekvieną neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas vidutinis neįgalumo lygis arba 30–40 procentų darbingumo lygis, arba vidutinių specialiųjų poreikių lygis, sudaro 70 procentų šių išlaidų sumos.

5. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti gali būti skiriama šioms išlaidoms padengti:

- 1) tiflotechniškai aplinkai įrengti;
- 2) kitiems specialiems įrenginiams, įrangai, be kurių neįgalus darbuotojas dėl negalios nepajėgtų patekti į darbo vietą ar įmonėje esančias poilsio patalpas, pirkti, projektuoti, gaminti ir montuoti (įrengti).

6. Subsidija neįgalių darbuotojų darbo aplinkai, gamybinėms ir poilsio patalpoms pritaikyti turi būti panaudota ir su Vyriausybės įgaliota institucija sutartyje dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos nustatyta tvarka atsiskaityta iki kalendorinių metų gruodžio 15 dienos. Vyriausybės įgalios institucijos motyvuotu sprendimu šis terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų.

20 straipsnis. Subsidija administravimo išlaidoms

1. Siekiant kompensuoti neįgaliųjų socialinių įmonių administravimo išlaidas, susidarancias dėl neįgalių darbuotojų darbo, skiriama subsidija administravimo išlaidoms.

2. Subsidija administravimo išlaidoms gali būti skirta šioms išlaidoms padengti:

- 1) neįgaliųjų socialinės įmonės vidaus administravimo individualaus ar bendrojo pobūdžio raštams versti Brailio raštu;
- 2) kanceliarinėms priemonėms, būtinoms bendrauti su kurčiaisiais, įsigyti;
- 3) specialiai pranešimų ir informacijos pateikimo neįgaliesiems įrangai ir priemonėms įsigyti.

3. Subsidijos administravimo išlaidoms dydis sudaro 70 procentų visų neįgaliųjų socialinės įmonės mėnesio administravimo išlaidų ir gali būti ne didesnis kaip:

- 1) 0,38 subsidijos administravimo išlaidoms skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, kai neįgaliųjų socialinės įmonės administravimo išlaidos susidaro dėl nuo 1 iki 20 neįgalių darbuotojų darbo;
- 2) 0,77 subsidijos administravimo išlaidoms skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, kai neįgaliųjų socialinės įmonės administravimo išlaidos susidaro dėl nuo 21 iki 40 neįgalių darbuotojų darbo;
- 3) 1,55 subsidijos administravimo išlaidoms skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, kai neįgaliųjų socialinės įmonės administravimo išlaidos susidaro dėl 41 ir daugiau neįgalių darbuotojų darbo.

21 straipsnis. Subsidija transporto išlaidoms

1. Jeigu neįgaliųjų socialinė įmonė organizuoja joje dirbančių neįgalių darbuotojų, turinčių

sunkų ar vidutinį neįgalumo lygį, ar neįgalių darbuotojų, kuriems nustatytas 40 procentų neviršijantis darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, vežimą į darbą ir iš darbo, taip pat šiems neįgaliesiems darbuotojams dirbti namuose reikalingų medžiagų, detalių, gaminių ir kitų priemonių vežimą į namus ir iš namų, šiai įmonei gali būti skiriama subsidija transporto išlaidoms.

2. Subsidija transporto išlaidoms gali būti skirta transporto priemonės degalų (benzino, dyzelino, dujų) išlaidoms padengti, kai tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

1) su neįgaliaisiais sudarytos nuotolinio darbo sutartys, jeigu neįgaliųjų socialinė įmonė organizuoja šiems neįgaliesiems dirbti namuose reikalingų medžiagų, detalių, gaminių ir kitų priemonių vežimą į namus ir iš jų;

2) neįgaliųjų socialinė įmonė organizuoja neįgalių darbuotojų vežimą į darbą ir iš darbo.

3. Transporto priemonės degalų įsigijimo išlaidos negali viršyti didesniai kaip 80 kilometrų atstumui nuo neįgalių darbuotojų gyvenamosios vietos iki darbovietės įveikti reikalingų išlaidų. Transporto priemonės degalų normos nustatomos vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

4. Subsidijos transporto išlaidoms dydis sudaro 70 procentų visų mėnesio transporto išlaidų ir gali būti ne didesnis kaip:

1) 0,77 subsidijos transporto išlaidoms skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, jeigu neįgaliųjų socialinė įmonė organizuoja nuo 1 iki 20 neįgalių darbuotojų ar jiems dirbti reikalingų medžiagų, detalių, gaminių ir kitų priemonių vežimą į namus ir iš jų;

2) 1,16 subsidijos transporto išlaidoms skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, jeigu neįgaliųjų socialinė įmonė organizuoja nuo 21 iki 30 neįgalių darbuotojų ar jiems dirbti reikalingų medžiagų, detalių, gaminių ir kitų priemonių vežimą į namus ir iš jų;

3) 1,55 subsidijos transporto išlaidoms skyrimo mėnesį galiojančios Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, jeigu neįgaliųjų socialinė įmonė organizuoja 31 ir daugiau neįgalių darbuotojų ar jiems dirbti reikalingų medžiagų, detalių, gaminių ir kitų priemonių vežimą į namus ir iš jų.

22 straipsnis. Subsidija asistento išlaidoms

1. Jeigu sunkų ar vidutinį neįgalumo lygį turintiems neįgaliesiems darbuotojams ar neįgaliesiems darbuotojams, kuriems nustatytas 40 procentų neviršijantis darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, darbo funkcijoms atlikti nustatytas asistento pagalbos poreikis, neįgaliųjų socialinei įmonei skiriama subsidija asistento išlaidoms.

2. Neįgaliųjų socialinė įmonė, siekianti gauti subsidiją asistento išlaidoms, turi pateikti paraišką gauti subsidiją asistento išlaidoms ir gydytojo išvadą dėl sunkų, vidutinį neįgalumo lygį ar 40 procentų neviršijantį darbingumo lygį arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygį turinčių darbuotojų negalios pobūdžio, darbo funkcijos socialinėje įmonėje, kurios neįgalus darbuotojas negali atlikti be asistento pagalbos.

3. Vienam asistentui yra priskiriami ne mažiau kaip 3 neįgalūs darbuotojai. Jeigu neįgaliųjų socialinėje įmonėje asistento pagalbos poreikis nustatytas mažiau negu 3 neįgaliems darbuotojams, vienam asistentui priskiriami visi neįgaliųjų socialinėje įmonėje dirbantys neįgalūs darbuotojai, kuriems nustatytas asistento pagalbos poreikis.

4. Subsidija asistento išlaidoms sudaro 62,08 procento subsidijos skyrimo mėnesį galiojančio Vyriausybės patvirtinto minimaliojo valandinio atlygio dydžio už kiekvieną sunkų neįgalumo lygį turintį neįgalų darbuotoją arba neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas 25 procentų neviršijantis darbingumo lygis arba didelių specialiųjų poreikių lygis, ir 38,8 procento už kiekvieną vidutinį neįgalumo lygį turintį darbuotoją arba neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas 30–40 procentų darbingumo lygis arba vidutinių specialiųjų poreikių lygis, atsižvelgiant į neįgalaus darbuotojo faktiškai dirbtą laiką, kai darbui atlikti buvo suteikta asistento pagalba. Jeigu asistento pagalba tuo pačiu metu teikiama keliems neįgaliems darbuotojams, neįgalių darbuotojų faktiškai dirbtos valandos, į kurias atsižvelgiant apskaičiuojamas subsidijos asistento išlaidoms dydis, nėra sumuojamos.

23 straipsnis. Valstybės pagalbos skyrimo ir mokėjimo tvarka

1. Šiame įstatyme nustatytą valstybės pagalbą socialinėms įmonėms Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintame Valstybės pagalbos teikimo socialinėms įmonėms tvarkos apraše nustatyta tvarka skiria ir moka Vyriausybės įgaliota institucija.

2. Suteikus socialinės įmonės statusą, valstybės pagalba yra pradeda teikti po 6 mėnesių nuo socialinės įmonės statuso suteikimo dienos.

3. Valstybės pagalba, nurodyta šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose ir 2 dalies 1 punkte, skiriama pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytus prioritetus kalendoriniams metams, neviršijant valstybės biudžeto asignavimų kalendoriniams metams.

4. Įdarbinus šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausančius asmenis ir šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausančius asmenis, kuriems pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąjį pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) (toliau – TLK-10-AM) nustatyta diagnozė žymima kodu F00–99, valstybės pagalba yra skiriama ir mokama visą jų darbo socialinėje įmonėje laikotarpį. Įdarbinus šio

įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausančius asmenis, išskyrus asmenis, kuriems pagal TLK-10-AM nustatyta diagnozė žymima kodu F00–99, ir šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausančius asmenis, valstybės pagalba yra skiriama ir mokama ne ilgiau kaip 6 mėnesius po to, kai pirmą kartą įsidarbino pirmoje socialinėje įmonėje.

TAR pastaba. 23 straipsnio 4 dalyje nustatyti valstybės pagalbos skyrimo ir mokėjimo laikotarpiai iki 2019 m. gruodžio 31 d. socialinėse įmonėse įdarbintiems tikslinėms grupėms priklausančiams asmenims yra skaičiuojami nuo 2020 m. sausio 1 d.

5. Socialinei įmonei patikslinus Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytos formos pažymoje apie planuojamą valstybės pagalbos lėšų poreikį ir numatomas vykdyti veiklas pateiktus duomenis apie planuojamą valstybės pagalbos lėšų poreikį, valstybės pagalba pagal patikslintą valstybės pagalbos poreikį yra skiriama ir mokama nuo kitų kalendorinių metų, jeigu patikslintas valstybės pagalbos lėšų poreikis yra didesnis, negu buvo pateiktas pažymoje apie planuojamą valstybės pagalbos lėšų poreikį ir numatomas vykdyti veiklas.

6. Siekdamos gauti šiame įstatyme ir Reglamente (ES) Nr. 651/2014 nustatytą valstybės pagalbą, socialinės įmonės Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikia Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintame Valstybės pagalbos teikimo socialinėms įmonėms tvarkos apraše nustatytus išsamiai užpildytus dokumentus, pagrindžiančius atitiktį šiame įstatyme nustatytoms sąlygoms valstybės pagalbai gauti. Paraiškos gauti šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose ir 2 dalies 1 punkte nurodytas subsidijas priimamos nuo einamųjų metų sausio 1 dienos iki birželio 30 dienos.

7. Vyriausybės įgaliota institucija išnagrinėja pateiktas paraiškas gauti valstybės pagalbą ir ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo paraiškos gauti valstybės pagalbą ir visų reikiamų išsamiai užpildytų dokumentų Vyriausybės įgaliotoje institucijoje gavimo dienos priima sprendimus dėl šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytos valstybės pagalbos. Vyriausybės įgaliota institucija, gavusi socialinės įmonės paraišką gauti valstybės pagalbą, per 5 darbo dienas nuo paraiškos gauti valstybės pagalbą gavimo dienos patikrina, ar pateikti visi ir išsamiai užpildyti Valstybės pagalbos teikimo socialinėms įmonėms tvarkos apraše nurodyti dokumentai, pagrindžiantys atitiktį šiame įstatyme nustatytoms sąlygoms valstybės pagalbai gauti. Jeigu pateikti ne visi ar neišsamiai užpildyti Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintame Valstybės pagalbos teikimo socialinėms įmonėms tvarkos apraše nustatyti dokumentai, pagrindžiantys atitiktį šiame įstatyme nustatytoms sąlygoms valstybės pagalbai gauti, trūkstami ar išsamiai užpildyti dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo informacijos apie nustatytus trūkumus gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą dėl valstybės pagalbos skyrimo ar neskyrimo Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo praneša socialinei įmonei.

8. Vyriausybės įgaliota institucija ir socialinė įmonė dėl šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 2,

3 ir 4 punktuose ir (ar) 2 dalyje nurodytų subsidijų skyrimo sudaro sutartį dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos. Tipinę sutarties dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos formą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija.

9. Priėmus sprendimą skirti šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose ir (ar) 2 dalyje nurodytas subsidijas, Vyriausybės įgaliota institucija socialinei įmonei išsiunčia sutarties dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos projektą bei sprendimą skirti valstybės pagalbą ir nurodo sutarties dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos pasirašymo terminą, kuris negali būti ilgesnis kaip 5 darbo dienos nuo pranešimo gavimo dienos.

10. Valstybės pagalba socialinėms įmonėms išmokama po sutarčių dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos pasirašymo, išskyrus šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą subsidiją, kuri išmokama priėmus sprendimą skirti šią subsidiją.

11. Socialinė įmonė teikia mokėjimo prašymus gauti valstybės pagalbą Vyriausybės įgaliotai institucijai. Subsidijuojamos tik tos socialinės įmonės išlaidos, kurias ji patyrė po sutarties dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos sudarymo ar po sprendimo skirti šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą subsidiją priėmimo dienos.

12. Jeigu socialinė įmonė ilgiau kaip 2 mėnesius nepateikia mokėjimo prašymo gauti subsidiją darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms, subsidiją administravimo išlaidoms, subsidiją transporto išlaidoms ar subsidiją asistento išlaidoms, ši subsidija už atitinkamą mėnesį nėra mokama.

24 straipsnis. Valstybės pagalbos panaudojimo apribojimai

1. Socialinė įmonė, įsteigusi neįgalių darbuotojų darbo vietas ir įsigijusi jų darbo priemones ar pritaikiusi neįgalių darbuotojų darbo vietas ir jų darbo priemones, privalo nepanaikinti darbo vietų 36 mėnesius nuo jų įsteigimo ar pritaikymo dienos, kai jose įdarbinami ar dirba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausantys asmenys, arba 12 mėnesių nuo darbo vietų įsteigimo ar pritaikymo dienos, kai jose įdarbinami ar dirba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausantys asmenys. Darbo vieta laikoma panaikinta, kai nepraėjus atitinkamai 36 arba 12 mėnesių laikotarpiui nuo darbo vietos įsteigimo ar pritaikymo dienos, atsiranda bent viena iš šių sąlygų:

1) darbo sutartis su įdarbintu tikslinei grupei priklausančiu asmeniu nutraukiama ir per 30 darbo dienų nuo darbo sutarties nutraukimo dienos į šią atsilaisvinusią darbo vietą nepriimamas nustatytus kvalifikacinius reikalavimus atitinkantis šiai tikslinei grupei priklausantis asmuo;

2) įdarbinto tikslinei grupei priklausančio asmens darbo vietoje prastova ne dėl darbuotojo kaltės ar pravaikšta trunka ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų iš eilės arba jam darbo sutartyje nustatytais sąlygomis ir terminais daugiau kaip 2 mėnesius iš eilės nemokamas visas jam

priklausantis darbo užmokestis;

3) įdarbinto tikslinei grupei priklausančio asmens darbo sutartyje be Vyriausybės įgaliotos institucijos sutikimo keičiama darbovietė ar funkcijos (šiuo atveju darbo vieta laikoma panaikinta nuo darbovietės ar funkcijų pakeitimo dienos);

4) įsiteisėja teismo nutartis iškelti socialinei įmonei bankroto bylą arba kreditorių susirinkimas priima nutarimą bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka ir dėl šios priežasties atleidžiami už subsidijos lėšas įsteigtose ar pritaikytose darbo vietose dirbę asmenys. Jeigu už subsidijos lėšas įsteigtos ar pritaikytos darbo vietos nebuvo užimtos, darbo vieta laikoma panaikinta nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos arba kreditorių susirinkimui priėmus nutarimą bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka;

5) juridinių asmenų dalyviai, kreditorių susirinkimas, Juridinių asmenų registro tvarkytojas arba teismas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatytais atvejais priima sprendimą socialinę įmonę likviduoti. Tokiu atveju darbo vieta laikoma panaikinta, kai socialinė įmonė įgyja likviduojamo juridinio asmens statusą.

2. Ilgalaikis turtas, kurį socialinė įmonė įsigijo pasinaudodama valstybės pagalba, negali būti parduotas, dovanotas ar kitaip perleistas, taip pat išvežtas už Europos ekonominės erdvės valstybių teritorijų ribų, įkeistas ar kitaip suvaržytos teisės į jį be Vyriausybės įgaliotos institucijos leidimo ne trumpiau kaip 36 mėnesius nuo darbo vietų įsteigimo ar pritaikymo dienos, kai jose įdarbinami ar dirba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausančias asmenys, arba ne trumpiau kaip 12 mėnesių nuo darbo vietų įsteigimo ar pritaikymo dienos, kai jose įdarbinami ar dirba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausančias asmenys. Jeigu socialinė įmonė neįvykdo šių sąlygų, šiam turtui įsigyti suteikta valstybės pagalba turi būti grąžinama sutartyje dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos nustatyta tvarka.

25 straipsnis. Valstybės pagalbos dydžio apribojimai

1. Valstybės pagalba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų tikslinėms grupėms priklausančių asmenų darbo užmokesčio ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų sumai padengti socialinei įmonei negali sudaryti daugiau kaip 10 000 000 eurų per metus. Valstybės pagalba kitoms valstybės pagalbos rūšims, įdarbinus šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytus tikslinėms grupėms priklausančius asmenis, socialinei įmonei negali sudaryti daugiau kaip 10 000 000 eurų per metus.

2. Valstybės pagalba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausančių asmenų darbo užmokesčio ir nuo šio darbo užmokesčio

apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų sumai padengti socialinei įmonei negali sudaryti daugiau kaip 5 000 000 eurų per metus.

3. Valstybės pagalba tikslinėms grupėms priklausantiems darbuotojams mokyti negali sudaryti daugiau kaip 2 000 000 eurų bendros valstybės pagalbos dydžio visiems per metus socialinėje įmonėje vykdomiems asmenų tikslinei grupei priklausančių darbuotojų mokymams.

26 straipsnis. Valstybės pagalbos mokėjimo sustabdymas, atnaujinimas, nutraukimas ir grąžinimas

1. Valstybės pagalbos mokėjimas socialinei įmonei yra sustabdomas, atsiradus bent vienai iš šių sąlygų:

1) gavus duomenų, kad informacija, pateikta paraiškose gauti valstybės pagalbą, mokėjimų prašymuose gauti valstybės pagalbą, gali būti neteisinga;

2) Vyriausybės įgaliotai institucijai, atliekančiai socialinių įmonių veiklos priežiūrą, nustatius šio įstatymo ar jo įgyvendinamųjų teisės aktų, Darbo kodekso, darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ar jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimų;

3) kai netenkinama bent viena iš sąlygų, nurodytų šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 2–8 punktuose.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytais atvejais sustabdomas tos dalies valstybės pagalbos mokėjimas, kurią prašoma išmokėti pagal pateiktas paraiškas gauti valstybės pagalbą, mokėjimų prašymus, kuriuose pateikta galimai neteisinga informacija, arba kuria prašoma kompensuoti darbo užmokesčio ir valstybinio socialinio draudimo įmokų, išmokėtų nesilaikant šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos pareigos, išlaidas.

3. Subsidijos darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms mokėjimas sustabdomas ir tuo atveju, kai atitinkamo mėnesio socialinės įmonės darbuotojų, priklausančių tikslinėms grupėms, dalis yra mažesnė, negu nustatyta šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 2 punkte, padalijus metinį vidutinį sąrašuose esančių darbuotojų skaičių iš 12.

4. Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio straipsnio 1 ir (ar) 3 dalyse nurodytų aplinkybių nustatymo dienos priima sprendimą sustabdyti valstybės pagalbos mokėjimą. Valstybės pagalbos mokėjimas socialinei įmonei sustabdomas nuo Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimo sustabdyti valstybės pagalbos mokėjimą priėmimo dienos.

5. Sustabdytas valstybės pagalbos mokėjimas socialinei įmonei atnaujinamas, kai:

1) gauti duomenys, dėl kurių buvo sustabdytas valstybės pagalbos socialinei įmonei mokėjimas, nepasitvirtina per 30 darbo dienų nuo sprendimo sustabdyti valstybės pagalbos mokėjimą priėmimo dienos;

2) per 5 darbo dienas nuo informacijos apie nustatytus trūkumus gavimo dienos socialinė įmonė ištaiso paraiškose gauti valstybės pagalbą, mokėjimų prašymuose gauti valstybės pagalbą nurodytą informaciją;

3) socialinė įmonė per socialinės įmonės patikrinimų metu Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytą terminą panaikina atliekant veiklos priežiūrą nustatytus šio įstatymo ar jo įgyvendinamųjų teisės aktų, Darbo kodekso, darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ar jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus;

4) tenkinamos visos šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 2–8 punktuose nurodytos sąlygos.

6. Atnaujinus valstybės pagalbos mokėjimą šio straipsnio 5 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais pagrindais, socialinei įmonei išmokamos jai priklausančios valstybės pagalbos sumos už laikotarpį nuo sprendimo sustabdyti valstybės pagalbos mokėjimą iki sprendimo atnaujinti valstybės pagalbos mokėjimą priėmimo. Atnaujinus valstybės pagalbos mokėjimą šio straipsnio 5 dalies 4 punkte nurodytu pagrindu, valstybės pagalba yra mokama nuo sprendimo atnaujinti valstybės pagalbos mokėjimą priėmimo dienos.

7. Jeigu paskutinę kalendorinių metų dieną socialinės įmonės darbuotojų, priklausančių tikslinėms grupėms, skaičius atitinka šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą sąlygą, sustabdyto mėnesio subsidija darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms socialinei įmonei išmokama kartu su gruodžio mėnesio ar paskutinio metų ketvirčio subsidija darbo užmokesčiui.

8. Valstybės pagalbos mokėjimas socialinei įmonei nutraukiamas, kai:

1) panaikinamas socialinės įmonės statusas;

2) neatsiranda šio straipsnio 5 dalyje nurodyti sustabdytos valstybės pagalbos atnaujinimo pagrindai;

3) ilgiau kaip 6 mėnesius nuo sprendimo sustabdyti valstybės pagalbą priėmimo dienos netenkinama bent viena šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 3–8 punktuose nurodyta sąlyga arba neatsiranda šio straipsnio 7 dalyje nurodytas pagrindas išmokėti sustabdytą subsidiją darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms;

4) nustatoma bent viena šio įstatymo 24 straipsnyje nurodyta sąlyga ir (ar) valstybės pagalbos dydis viršija šio įstatymo 25 straipsnyje nurodytas didžiausias leistinas valstybės pagalbos dydžio ribas;

5) išduotas vykdomasis raštas iš socialinės įmonės išieškoti valstybės pagalbos lėšas remiantis Europos Komisijos sprendimu, pagal kurį valstybės pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su bendrąja rinka;

6) socialinė įmonė pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, reikalingus sprendimui dėl valstybės pagalbos skyrimo priimti ar sutarčiai dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos

sudaryti;

7) per 15 darbo dienų nuo Vyriausybės įgaliotos institucijos prašymo gavimo dienos socialinė įmonė nepateikia prašomos informacijos ar dokumentų, reikalingų tikrinant valstybės pagalbos panaudojimą, ar nesudaro sąlygų Vyriausybės įgaliotai institucijai Viešojo administravimo įstatymo ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka atlikti socialinių įmonių veiklos priežiūrą;

8) socialinė įmonė panaudojo valstybės pagalbos lėšas ne pagal tikslinę jų paskirtį ar pažeisdama sutarties dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos sąlygas.

9. Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 8 dalyje nurodytų aplinkybių nustatymo dienos priima sprendimą nutraukti valstybės pagalbos mokėjimą. Valstybės pagalbos mokėjimas socialinei įmonei nutraukiamas nuo sprendimo nutraukti valstybės pagalbą priėmimo dienos.

10. Nutraukus valstybės pagalbos socialinei įmonei mokėjimą šio straipsnio 8 dalyje nurodytais pagrindais, valstybės pagalba gali būti skiriama ne anksčiau kaip po 3 mėnesių nuo dienos, kurią buvo priimtas sprendimas nutraukti valstybės pagalbos socialinei įmonei mokėjimą.

11. Panaikinus neįgaliųjų socialinės įmonės statusą, šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nurodytos valstybės pagalbos mokėjimas yra nutraukiamas. Jeigu, panaikinus neįgaliųjų socialinės įmonės statusą, juridiniam asmeniui ar jo padaliniui nėra suteikiamas socialinės įmonės statusas, šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytos valstybės pagalbos mokėjimas yra nutraukiamas.

12. Socialinė įmonė per 30 darbo dienų nuo sprendimo susigrąžinti skirtą valstybės pagalbą priėmimo dienos privalo grąžinti jai skirtą valstybės pagalbą:

1) atsiradus šio straipsnio 8 dalies 5–8 punktuose nurodytoms aplinkybėms, – visą subsidijos sumą;

2) panaikinusį darbo vietą, kuriai įsteigti ar pritaikyti buvo skirta subsidija, per 12 mėnesių laikotarpį po jos įsteigimo, – visą subsidijos sumą;

3) panaikinusį darbo vietą, kuriai įsteigti ar pritaikyti buvo skirta subsidija, per laikotarpį nuo 13 iki 24 mėnesių po jos įsteigimo, – 80 procentų subsidijos sumos;

4) panaikinusį darbo vietą, kuriai įsteigti ar pritaikyti buvo skirta subsidija, per laikotarpį nuo 25 iki 36 mėnesių po jos įsteigimo, – 50 procentų subsidijos sumos;

5) kai ilgalaikis materialusis turtas, kuriam įsigyti (sukurti) buvo skirta valstybės pagalba, sugadinamas, pažeidžiamas arba sunaikinamas, parduodamas, dovanojamas ar kitaip perleidžiamas, taip pat išvežamas už Europos ekonominės erdvės valstybių teritorijų ribų, įkeičiamas ar kitaip suvaržomos teisės į jį be Vyriausybės įgaliotos institucijos leidimo, nepraėjus 36 mėnesiams nuo darbo vietų įsteigimo ar pritaikymo dienos, kai jose įdarbinami ar dirba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausančys asmenys, arba nepraėjus 12 mėnesių, kai jose įdarbinami ar dirba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytai tikslinei

grupei priklausantys asmenys, išskyrus atvejus, kai jis prarandamas dėl nenugalimos jėgos ar nusikalstamos trečiųjų asmenų veikos arba kai socialinė įmonė lėšas, gautas kaip draudimo išmoką dėl sunaikinto ilgalaikio materialiojo turto, investavo į kitą ilgalaikį materialųjį turtą, reikalingą įsteigtoms ar pritaikytoms darbo vietoms išlaikyti 36 mėnesius nuo jų įsteigimo ar pritaikymo dienos, kai jose įdarbinami ar dirba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytoms tikslinėms grupėms priklausantys asmenys, arba 12 mėnesių, kai jose įdarbinami ar dirba šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytai tikslinei grupei priklausantys asmenys, – visą subsidijos ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti sumą;

6) kai kalendorinių metų paskutinę ketvirčio dieną apskaičiuojama faktiškai gauta valstybės pagalbos suma viršija šio įstatymo 25 straipsnyje nurodytas leistinas ribas, – valstybės pagalbos sumą, viršijančią leistinas ribas.

13. Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 12 dalyje nurodytų aplinkybių nustatymo dienos priima sprendimą susigrąžinti skirtą valstybės pagalbą.

14. Socialinei įmonei neįsteigus darbo vietų ar neįsigijus darbo priemonių, nepritaikius darbo vietų ar darbo priemonių arba nepritaikius darbo aplinkos, gamybinių ir poilsio patalpų neįgaliųjų tikslinei grupei priklausantiems darbuotojams per sutartyje dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos nustatytą laikotarpį, Vyriausybės įgaliotai institucijai grąžinama socialinei įmonei faktiškai pervesta valstybės pagalbos suma ir sutartyje dėl subsidijų išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos nustatyto dydžio palūkanos už laikotarpį nuo valstybės pagalbos gavimo iki visiško socialinės įmonės atsiskaitymo su Vyriausybės įgaliota institucija.

15. Jeigu valstybės pagalba turi būti grąžinama dėl šio straipsnio 12 dalyje nurodytų aplinkybių, grąžinama šio straipsnio 12 dalyje numatyta subsidijos suma ir sutartyje dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos nustatyto dydžio palūkanos už laikotarpį nuo reikalavimo grąžinti subsidiją neįvykdymo dienos iki socialinės įmonės atsiskaitymo su Vyriausybės įgaliota institucija.

16. Sutartyje dėl subsidijos išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos numatytos palūkanos negali būti mažesnės, negu nustatytos Europos Komisijos valstybės pagalbos grąžinimo atveju.

27 straipsnis. Socialinių įmonių pelno naudojimas

1. Ne mažiau kaip 75 procentai socialinių įmonių grynojo ataskaitinių finansinių metų pelno turi būti naudojama socialinės įmonės veiklos tikslams, susijusiems su socialinėse įmonėse įdarbinamų asmenų tikslinių grupių grįžimo į darbo rinką ir jų socialinės integracijos skatinimu, socialinės atskirties mažinimu. Socialinės įmonės grynojo ataskaitinių finansinių metų pelno dalis negali būti skiriama kaip nuosavo įnašo dalis valstybės pagalbai gauti.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti 75 procentai socialinių įmonių grynojo ataskaitinių finansinių metų pelno turi būti panaudoti per vienus metus nuo metinių finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo Vyriausybės įgaliotai institucijai ar Juridinių asmenų registro tvarkytojui dienos.

28 straipsnis. Lėšos socialinėms įmonėms remti

Šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta valstybės pagalba socialinėms įmonėms remti skiriama šio įstatymo nustatyta tvarka iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto pagal Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą.

V SKYRIUS

VYRIAUSYBĖS ĮGALIOTŲ INSTITUCIJŲ FUNKCIJOS

29 straipsnis. Vyriausybės įgaliotų institucijų funkcijos įgyvendinant šį įstatymą

1. Įgyvendindama šį įstatymą, socialinės įmonės statusą suteikianti Vyriausybės įgaliota institucija:

1) administruoja Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas, skirtas socialinėms įmonėms remti;

2) priima ir svarsto prašymus suteikti socialinės įmonės statusą ir priima sprendimą dėl socialinės įmonės statuso suteikimo ar nesuteikimo ir panaikinimo juridiniam asmeniui ar jo padaliniui, išduoda socialinės įmonės ir neįgaliųjų socialinės įmonės pažymėjimus;

3) praneša juridiniam asmeniui ar jo padaliniui ir Juridinių asmenų registro tvarkytojui apie priimtus sprendimus dėl socialinės įmonės statuso suteikimo ir panaikinimo;

4) priima ir svarsto socialinių įmonių paraiškas gauti valstybės pagalbą ir priima sprendimus dėl valstybės pagalbos skyrimo ar neskyrimo ir jos dydžio, jos teikimo sustabdymo, atnaujinimo, nutraukimo, reikalavimo ją grąžinti ir negrąžintos valstybės pagalbos išieškojimo, sudaro su socialinėmis įmonėmis sutartis dėl subsidijų išmokėjimo ir panaudojimo tvarkos;

5) tvarko informaciją apie konkrečioms socialinėms įmonėms pagal šį įstatymą suteiktą valstybės pagalbą ir teikia ją Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos institucijoms, atliekančioms valstybės pagalbos teikimo priežiūrą, siekiant užtikrinti šio įstatymo nuostatų laikymąsi;

6) vertina socialinių įmonių pateiktas iš visų šaltinių gautos ir panaudotos valstybės pagalbos bei pelno panaudojimo socialinės įmonės veiklos tikslams, susijusiems su socialinėse įmonėse įdarbinamų asmenų tikslinių grupių grįžimo į darbo rinką ir jų socialinės integracijos skatinimu, socialinės atskirties mažinimu, ataskaitas, teikia metines suvestines socialinių įmonių veiklos ir valstybės pagalbos lėšų panaudojimo bei pelno panaudojimo socialinės įmonės veiklos

tikslams, susijusiems su socialinėse įmonėse įdarbinamų asmenų tikslinių grupių grįžimo į darbo rinką ir jų socialinės integracijos skatinimu, socialinės atskirties mažinimu, ataskaitas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai;

7) prireikus organizuoja mokymus socialinių įmonių vadovams ir darbuotojams, dirbantiems su socialinėse įmonėse įdarbinamų asmenų tikslinėmis grupėmis;

8) rengia ir įgyvendina projektus, skirtus socialinių įmonių veiklai gerinti ir plėsti;

9) vertina socialinių įmonių pateiktus metinius finansinių ataskaitų rinkinius ir ataskaitas, kuriose pateikiama informacija apie tikslinėms grupėms priklausančių darbuotojų skaičių, jų dalį iš visų socialinės įmonės darbuotojų;

10) priima sprendimus dėl leidimų parduoti, dovanoti ar kitaip perleisti, išvežti už Europos ekonominės erdvės valstybių teritorijų ribų, įkeisti ilgalaikį turtą ar kitaip suvaržyti teises į šį turtą, kurį socialinė įmonė įsigijo pasinaudodama subsidijomis, taip pat įdarbinto asmens darbo sutartyje pakeisti darbovietę ar funkcijas išdavimo socialinėms įmonėms;

11) tvarko tikslinėms grupėms priklausančių asmenų duomenis, susijusius su jų registracija Užimtumo tarnyboje, ir ypatingus tikslinėms grupėms priklausančių asmenų duomenis, patvirtinančius darbuotojų priklausymą tikslinėms grupėms, siekiant didinti tikslinėms grupėms priklausančių asmenų užimtumą;

12) teikia duomenis apie socialinėms įmonėms suteiktą valstybės pagalbą Europos Komisijos valstybės pagalbos skaidrumo svetainėje;

13) moka socialinės įmonės statusą suteikiančios Vyriausybės įgaliotos institucijos skirtą valstybės pagalbą;

14) teikia informaciją apie Užimtumo tarnyboje įregistruotus tikslinėms grupėms priklausančius asmenis, jų sutikimu, jos pageidaujantiui juridiniam asmeniui ar jo padaliniui, siekiančiam įdarbinti socialinėse įmonėse įdarbinamų asmenų tikslines grupes.

2. Įgyvendindama šį įstatymą socialinių įmonių veiklos priežiūrą atliekanti Vyriausybės įgaliota institucija:

1) Viešojo administravimo įstatymo ketvirtajame skirsnyje nustatyta tvarka atlieka socialinių įmonių veiklos priežiūrą;

2) nustato terminą, per kurį socialinė įmonė privalo panaikinti atliekant veiklos priežiūrą nustatytus šio įstatymo ar jo įgyvendinamųjų teisės aktų, Darbo kodekso, darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ar jų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus;

3) informuoja socialinės įmonės statusą suteikiančią Vyriausybės įgaliotą instituciją apie sąlygų atlikti socialinių įmonių veiklos priežiūrą nesudarymą, apie įpareigojimų pašalinti pažeidimus, nustatytus atliekant socialinių įmonių veiklos priežiūrą, neįvykdymą per nustatytą

terminą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

LAIKINAI EINANTIS
RESPUBLIKOS PREZIDENTO PAREIGAS

ARTŪRAS PAULASKAS

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 187, p. 1).

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-293](#), 2005-06-30, Žin., 2005, Nr. 85-3137 (2005-07-14), i. k. 1051010ISTA000X-293
Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo 3, 4, 8, 10, 14, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-872](#), 2006-10-19, Žin., 2006, Nr. 116-4405 (2006-10-31), i. k. 1061010ISTA000X-872
Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1040](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. 17-629 (2007-02-08), i. k. 1071010ISTA00X-1040
Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo 3, 4, 5, 8, 14, 18, 19 straipsnių pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1388](#), 2007-12-18, Žin., 2007, Nr. 138-5647 (2007-12-29), i. k. 1071010ISTA00X-1388
Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo 14 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1231](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. 153-7798 (2010-12-28), i. k. 1101010ISTA0XI-1231
Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo 4 straipsnio papildymo įstatymas
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1771](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 155-7352 (2011-12-20), i. k. 1111010ISTA0XI-1771
Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo pakeitimo įstatymas
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1146](#), 2014-09-23, paskelbta TAR 2014-10-02, i. k. 2014-13455
Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 22 straipsnio pakeitimo įstatymas
8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1670](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-15, i. k. 2015-07404
Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 24 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymas
9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2043](#), 2015-11-19, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18857
Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 4, 16, 22 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2467](#), 2016-06-21, paskelbta TAR 2016-07-05, i. k. 2016-18823

Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-133](#), 2016-12-20, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29837

Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-942](#), 2017-12-21, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21628

Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 4, 6, 7, 14 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1346](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11446

Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1730](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-19, i. k. 2018-20875

Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14, 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1346 pavadinimo pakeitimo ir 1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2427](#), 2019-09-19, paskelbta TAR 2019-10-09, i. k. 2019-16065

Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 pakeitimo įstatymas